

**Brussell, 29 ta' Novembru 2024
(OR. en)**

16123/24

**Fajl Interistituzzjonali:
2023/0437(COD)**

**TRANS 509
CODEC 2205**

NOTA

minn:	Segretarjat Ġenerali tal-Kunsill
lil:	Kunsill
Nru. dok. preċ.: Nru dok. Cion:	15760/24 + COR1 16284/23 + ADD1
Suġġett:	Proposta għal Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jemenda r-Regolamenti (KE) Nru 261/2004, (KE) Nru 1107/2006, (UE) Nru 1177/2010, (UE) Nru 181/2011 u (UE) 2021/782 fir-rigward tal-infurzar tad-drittijiet tal-passiġġieri fl-Unjoni – Approċċ ġenerali

I. INTRODUZZJONI

1. Fid-29 ta' Novembru 2023, il-Kummissjoni ppreżentat lill-Kunsill u lill-Parlament Ewropew proposta għal Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jemenda r-Regolamenti (KE) Nru 261/2004, (KE) Nru 1107/2006, (UE) Nru 1177/2010, (UE) Nru 181/2011 u (UE) 2021/782 fir-rigward tal-infurzar tad-drittijiet tal-passiġġieri fl-Unjoni. Il-proposta giet ippreżentata bhala parti minn pakkett biex jiġu indirizzati l-lakuni fil-qafas regolatorju attwali tad-drittijiet tal-passiġġieri, flimkien mal-proposta għal Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar id-drittijiet tal-passiġġieri fil-kuntest tal-vjaġġi multimodali.

2. Il-proposta ta' infurzar għandha l-għan li tindirizza n-nuqqasijiet fl-implimentazzjoni u l-infurzar tad-drittijiet tal-passiġġieri billi:
- tiżgura infurzar effettiv u effiċjenti fl-Istati Membri kollha u fil-modi kollha tat-trasport, permezz ta' għodod aktar effettivi għall-monitoraġġ tal-konformità tal-operaturi mad-drittijiet tal-passiġġieri;
 - tiżgura trattament aktar effettiv tal-ilmenti għall-passiġġieri irrispettivament mill-mod tat-trasport;
 - fil-każ ta' biljetti tal-ajru prenotati permezz ta' intermedjarju, tirregola d-dritt għar-rimborż tal-kost kollu ta' biljett meta t-titjira ma titwettaqx kif ippjanat.

Il-proposta nnifisha ma tistabbilixxi l-ebda dritt gdid tal-passiġġieri. L-għan tagħha huwa li tohloq bilanċ bejn il-protezzjoni tal-passiġġieri u l-obbligi tat-trasportaturi u tal-manigers tal-infrastruttura.

3. L-abbozz ta' Regolament huwa bbażat fuq l-Artikolu 9(1) u fuq l-Artikolu 100(2) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea.

II. HIDMA F'ISTITUZZJONIJIET OHRA

4. Fil-Parlament Ewropew, il-Kumitat għat-Trasport u t-Turiżmu (TRAN) għandu r-responsabbiltà ewlenija. Is-Sur Matteo Ricci (S&D, IT) inhatar rapporteur. Il-proposta qed tistenna d-deċiżjoni tal-Kumitat.
5. Il-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew ta l-opinjoni tiegħu fit-30 ta' Marzu 2024¹. Il-Kumitat Ewropew tar-Regjuni ddeċieda li ma jagħtix opinjoni dwar il-proposta.

¹ ĠU C, C/2024/3382, 31.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/3382/oj>.

III. HIDMA FIL-KUNSILL U FIL-KORPI PREPARATORJI TIEGHU

6. Iz-żewġ proposti, l-infurzar u l-vjaġġi multimodali, ġew ipprezentati fil-Grupp ta' Hidma dwar it-Trasport - Kwistjonijiet Intermodali u Networks fit-12 ta' Jannar 2024. Fid-19 ta' April 2024 sar eżami preliminari tal-proposta ta' infurzar artikolu b'artikolu, taht il-Presidenza Belġjana. It-test leġiżlattiv imbagħad ġie diskuss bejn d-19 ta' Lulju u t-12 ta' Novembru 2024 taht il-Presidenza Ungeriza.
7. Id-delegazzjonijiet laqgħu l-proposta u l-intenzjoni tal-Kummissjoni li ttejjeb l-infurzar tad-drittijiet tal-passiġġieri fil-modi differenti tat-trasport. Kellhom ukoll f'moħħhom li jzommu piż amministrattiv addizzjonali baxx kemm għall-korpi nazzjonali tal-infurzar kif ukoll għall-operaturi, b'mod partikolari għall-intrapriži żgħar u ta' daqs medju.
8. Tqajmet ukoll il-kwistjoni pendenti tal-proposta tal-Kummissjoni tal-2013 għal emenda għar-Regolament dwar id-Drittijiet tal-Passiġġieri tal-Ajru² li dwarha l-Kunsill ser ikollu dibattitu ta' orjentazzjoni fil-5 ta' Diċembru 2024, b'xi delegazzjonijiet jemmnu li ċerti emendi proposti għar-Regolament (KE) Nru 261/2004 fil-proposta ta' infurzar ikunu aktar xierqa fid-diskussjonijiet dwar il-proposta tal-2013.
9. Ġew proposti diversi bidliet għall-proposta tal-Kummissjoni, bl-għan li, minn naħa waħda jiġu ċċarati d-dispożizzjonijiet, u min-naħa l-oħra, jitnaqqas il-piż amministrattiv. Il-Presidenza fittxet ukoll li żżomm il-koerenza bejn din il-proposta u l-proposta dwar id-drittijiet tal-passiġġieri fil-kuntest tal-vjaġġi multimodali.

² Proposta għal REGOLAMENTO TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL li jemenda r-Regolament (KE) Nru 261/2004 li jistabbilixxi regoli komuni dwar il-kumpens u l-assistenza għal passiġġieri fil-każ li ma jithallewx jitlegħu u ta' kanċellazzjoni jew dewmien twil ta' titjiriet u r-Regolament (KE) Nru 2027/97 dwar ir-responsabbiltà ta' trasportaturi bl-ajru fir-rigward tat-trasport bl-ajru tal-passiġġieri u l-bagalji tagħhom. COM/2013/0130 final - 2013/0072 (COD)

10. Fit-test kollu, il-bidliet ewlenin għall-proposta oriġinali tal-Kummissjoni jistgħu jingabru fil-qosor kif ġej:
- a) Definizzjoni ta' **"kelb ta' assistenza rikonoxxut"** ġiet miżjuda mar-Regolamenti settorjali kollha sabiex jiġi cċarat il-kunċett ta' klieb ta' assistenza li s'issa għadu ma ġiex definit fil-leġislazzjoni tal-Unjoni. Din il-kjarifika għandha żżid iċ-ċertezza legali għall-passiġġieri, b'mod partikolari dawk l-aktar vulnerabbli – il-persuni b'diżabilità u b'mobilità mnaqqsa.
 - b) Fil-każ ta' **formola komuni għar-rimborż u l-kumpens**, il-kompromess jipproponi li tiġi cċarata u ssimplifikata l-proċedura biex jitressqu t-talbiet għar-rimborż u l-kumpens. Ir-regim lingwistiku għas-sottomissjoni tal-formoli ġie ssimplifikat sabiex jitnaqqas il-piż amministrattiv fuq it-trasportaturi u l-intermedjarji minn naħa waħda, u biex tiġi ffaċilitata l-proċedura għall-passiġġieri min-naħa l-oħra.
 - c) Fir-rigward tal-**istandards tal-kwalità tas-servizzi**, diversi delegazzjonijiet jixtiequ l-ewwel jivvalutaw l-implimentazzjoni tar-rekwiżiti eżistenti fir-Regolament (UE) 2021/782 qabel ma jestenduhom għal setturi oħra.
 - d) Id-delegazzjonijiet qablu mal-importanza li jiġi żgurat infurzar effettiv tad-drittijiet tal-passiġġieri fl-Unjoni. Sabiex jiġi evitat piż amministrattiv eċċessiv għall-korpi nazzjonali tal-infurzar (NEBs), u biex tiġi ppreservata l-indipendenza tagħhom, tħassru d-dispożizzjonijiet dwar **approċċ ibbażat fuq ir-riskju għall-monitoraġġ tal-konformità** u dwar **il-kooperazzjoni bejn l-Istati Membri u l-Kummissjoni**.
11. B'mod aktar speċifiku, fil-każ tad-drittijiet tal-passiġġieri tal-ajru, ġew introdotti l-bidliet li ġejjin:
- a) **L-ipproċessar ta' data personali** ġie cċarat sabiex jiġu sodisfatti r-rekwiżiti legali.

- b) **Ir-rimborż tal-kost shih tal-biljett** prenotat permezz ta' intermedjarju għe ċċarat biex jirrifletti aħjar il-ġurisprudenza, b'mod partikolari fir-rigward tat-tariffi tal-intermedjazzjoni.
- c) Sabiex jiġi ffaċilitat il-monitoraġġ mill-NEBs tal-konformità tal-intermedjarji mal-obbligi skont ir-Regolament (KE) Nru 261/2004, **l-intermedjarji ta' pajjiżi terzi** ser ikollhom obbligu li jaħtru rappreżentant legali. Preċedentement ġew inklużi dispożizzjonijiet simili fl-Att dwar is-Servizzi Digitali³, il-kunċett jintuża wkoll fil-kuntest tar-Regolament (UE) 2019/1020⁴.
- d) Fl-aħħar nett, ġew introdotti żewġ aġġustamenti tekniċi fir-rigward tal-**proċedura ta' Kumitat**: fir-Regolament (KE) Nru 261/2004 ddaħħal Artikolu ġdid, peress li ma kienx inkluz fil-proposta originali tal-Kummissjoni⁵, filwaqt li fir-Regolament (KE) Nru 1107/2006 l-Artikolu rilevanti tneħħa billi ma hu previst l-ebda att ta' implimentazzjoni f'dak ir-Regolament.
12. Fl-aħħar laqgħa tal-Grupp ta' Hidma, id-delegazzjonijiet laqgħu l-progress li sar u maġġoranza kbira qieset li huwa fattibbli li ssir thejjija għal approċċ ġenerali f'Diċembru.
13. Wara aktar emendi għall-kompromess wara dik il-laqgħa, il-Kumitat tar-Rappreżentanti Permanenti approva t-test fis-27 ta' Novembru 2024 bi thejjija għall-Kunsill. B'mod ġenerali, it-test irċieva l-appoġġ ta' maġġoranza kbira tad-delegazzjonijiet.

³ Ir-Regolament (UE) 2022/2065 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-19 ta' Ottubru 2022 dwar Suq Uniku għas-Servizzi Digitali u li jemenda d-Direttiva 2000/31/KE (l-Att dwar is-Servizzi Digitali) (ĠU L 277, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj?locale=mt>).

⁴ Ir-Regolament (UE) 2019/1020 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Ġunju 2019 dwar is-sorveljanza tas-suq u l-konformità tal-prodotti u li jemenda d-Direttiva 2004/42/KE u r-Regolamenti (KE) Nru 765/2008 u (UE) Nru 305/2011 (ĠU L 169, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1020/oj?locale=mt>).

⁵ L-Artikolu dwar il-proċedura ta' Kumitat huwa inkluz fil-proposta tal-Kummissjoni msemmija fil-punt 7 ta' din in-nota.

IV. KONKLUŻJONI

14. Fid-dawl ta' dan ta' hawn fuq, il-Kunsill (Trasport, Telekomunikazzjoni u Energija) huwa mistieden jaqbel dwar approċċ ġenerali dwar it-test ta' kompromess mehmuż ma' dan ir-rapport, fil-laqgħa tiegħu tal-5 ta' Diċembru 2024.
-

2023/0437 (COD)

Proposta għal

REGOLAMENT TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL

li jemenda r-Regolamenti (KE) Nru 261/2004, (KE) Nru 1107/2006, (UE) Nru 1177/2010, (UE) Nru 181/2011 u (UE) 2021/782 fir-rigward tal-infurzar tad-drittijiet tal-passiġġieri fl-Unjoni

(Test b'rilevanza għaż-ŻEE)

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 91(1) u l-Artikolu 100(2) tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta tal-Kummissjoni Ewropea,

Wara li l-abbozz tal-att legiżlattiv intbagħat lill-parlamenti nazzjonali,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew⁶

Wara li kkonsultaw lill-Kumitat tar-Reġjuni,

Filwaqt li jaġixxu f'konformità mal-proċedura legiżlattiva ordinarja,

⁶ ĠU C, C/2024/3382, 31.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/3382/oj>.

Billi:

- (1) Jenhtieg li jsiru għadd ta' emendi lir-Regolamenti (KE) Nru 261/2004⁷, (KE) Nru 1107/2006⁸, (UE) Nru 1177/2010⁹, (UE) Nru 181/2011¹⁰, u (UE) 2021/782¹¹, tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, sabiex tiġi żgurata protezzjoni effettiva tad-drittijiet tal-passiġġieri fl-Unjoni meta jivvjaġġaw bl-ajru, bil-ferrovija, bil-baħar u minn passaġġi fuq l-ilma interni u bix-xarabank u bil-kowċ u b'kont meħud tal-adozzjoni tar-Regolament (UE) .../... tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹²⁺.
- (2) Jenhtieg li d-drittijiet effettivi tal-passiġġieri jheggu zieda fl-ivvjaġġar bit-trasport pubbliku, li huwa objettiv stabbilit mill-Istrateġija għal Mobilità Sostenibbli u Intelligenti – inqieghdu t-trasport Ewropew fit-triq it-tajba għall-gejjieni – adottata mill-Kummissjoni fid-9 ta' Diċembru 2020.

⁷ Ir-Regolament (KE) Nru 261/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Frar 2004 li jistabbilixxi regoli komuni dwar il-kumpens u l-assistenza għal passiġġieri fil-każ li ma jithallewx jitilghu u ta' kanċellazzjoni jew dewmien twil ta' titjiriet, u li jhassar ir-Regolament (KEE) Nru 295/91 (ĠU L 46, 17.2.2004, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2004/261/oj>).

⁸ Ir-Regolament (KE) Nru 1107/2006 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-5 ta' Lulju 2006 dwar id-drittijiet ta' persuni b'diżabilità u ta' persuni b'mobilità mnaqqsa meta jivvjaġġaw bl-ajru (ĠU L 204, 26.7.2006, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1107/oj>).

⁹ Ir-Regolament (UE) 1177/2010 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-24 ta' Novembru 2010 dwar id-drittijiet tal-passiġġieri meta jivvjaġġaw bil-baħar jew minn passaġġi fuq l-ilma interni u li jemenda r-Regolament (KE) Nru 2006/2004 (ĠU L 334, 17.12.2010, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2010/1177/oj>).

¹⁰ Ir-Regolament (UE) 181/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-16 ta' Frar 2011 dwar id-drittijiet tal-passiġġieri fit-trasport bix-xarabank u bil-kowċ u li jemenda r-Regolament (KE) Nru 2006/2004 (ĠU L 55, 28.1.2011, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/181/oj?locale=mt>).

¹¹ Ir-Regolament (UE) 2021/782 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-29 ta' April 2021 dwar id-drittijiet u l-obbligi tal-passiġġieri tal-ferroviji (ĠU L 172, 17.5.2021, p. 1, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2021/782/oj?locale=mt>).

¹² Ir-Regolament (UE) .../... tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ta' ... dwar id-drittijiet tal-passiġġieri fil-kuntest ta' vjaġġi multimodali (ĠU L, ..., ELI: ...).

⁺ ĠU: jekk jogħġbok dahhal in-numru tas-serje għar-Regolament li jinsab fid-dokument 2023/0436 (COD) u dahhal in-numru, id-data u r-referenza tal-ĠU fin-nota f'qiegħ il-paġna korrispondenti.

- (3) Wara l-evalwazzjonijiet komprensivi tagħha tar-Regolamenti (KE) Nru 1107/2006, (UE) Nru 1177/2010 u (UE) Nru 181/2011 imwettqa bejn l-2019 u l-2020, il-Kummissjoni kkonkludiet li l-effettività tal-legiżlazzjoni tal-Unjoni dwar id-drittijiet tal-passiġġieri hija compromessa minn nuqqas ta' għarfien fost il-passiġġieri dwar id-drittijiet tagħhom u d-dispożizzjonijiet eżistenti dwar l-eżerċizzju tagħhom. Barra minn hekk, dawn l-evalwazzjonijiet ikkonkludew ukoll li l-passiġġieri inkluż il-persuni b'diżabilità u l-persuni b'mobilità mnaqqsa ma jibbenefikawx bis-sħiħ mid-drittijiet tagħhom minhabba nuqqasijiet fl-applikazzjoni tagħhom mit-trasportaturi, mill-korpi ta' tmexxija tal-ajruporti, mill-amministraturi tal-istazzjonijiet, mill-operaturi tat-terminals tal-portijiet, mill-korpi għall-ġestjoni tat-terminals tax-xarabanks u mill-intermedjarji, minn naħa waħda, u n-nuqqasijiet fl-infurzar tagħhom mill-awtoritajiet nazzjonali tal-infurzar, min-naħa l-oħra.
- (4) Hemm htieġa għas-simplifikazzjoni, il-konsistenza u l-armonizzazzjoni tar-regoli tar-Regolamenti (KE) Nru 261/2004, (KE) Nru 1107/2006, (UE) Nru 1177/2010, u (UE) Nru 181/2011, b'mod partikolari fir-rigward tar-regoli li jittrattaw l-informazzjoni lill-passiġġieri dwar drittijietom qabel u matul il-vjaġġ u tal-infurzar tad-drittijiet tal-passiġġieri u tat-trattament tal-ilmenti għall-passiġġieri. Jenhtieġ li r-regoli eżistenti f'dawk ir-Regolamenti jiġu emendati biex jikkomplementaw, fil-qasam tat-trasport bl-ajru, tat-trasport bix-xarabank u bil-kowċ u tat-trasport bil-baħar u bil-passaġġi fuq l-ilma interni, ir-regoli tar-Regolament (UE) 2021/782 li jkopru fis-settur ferrovjarju l-proċedura għat-talba ta' rimborż jew kumpens, l-obbligu tat-trasportaturi li jikkondividu l-informazzjoni mal-korpi nazzjonali tal-infurzar, u l-obbligu tal-korpi nazzjonali tal-infurzar li jinfurmaw lill-passiġġieri dwar soluzzjoni alternattiva għat-tilwim.

- (5) Bhalissa, fir-rigward tal-biljetti tal-ajru pprenotati permezz ta' intermedjarju, il-proċess ta' rimborż mhuwiex ċar u jenhtieg ghalhekk li jigi ċċarat. L-intermedjarji huma involuti fil-proċess ta' rimborż b'żewġ modi differenti: jew ikunu għaddew id-dettalji tal-pagament tal-passiġġier (il-karta tal-kreditu) direttament lit-trasportatur (intermedjarju "pass-through"), u t-trasportatur tal-ajru jregġa' lura l-fluss tal-pagament oriġinali sabiex ir-rimborż jasal direttament fil-kont tal-passiġġier. Jew l-intermedjarju jkun hallas lit-trasportatur tal-ajru mill-kont tiegħu stess (l-intermedjarju "Kummerċjant irregiſtrat"), u meta t-trasportatur tal-ajru jregġa' lura l-fluss tal-pagament, il-pagament tar-rimborż jasal fil-kont tal-intermedjarju. L-intermedjarju mbaġħad jgħaddi l-pagament tar-rimborż finali lill-passiġġier. Il-passiġġieri spiss ma jkunux jafu liema proċess ta' rimborż jagħżel l-intermedjarju. Jenhtieg li l-intermedjarju jinforma lill-passiġġier dwar il-proċess ta' rimborż fil-hin tal-prenotazzjoni. Għal dak il-ghan, jenhtieg li t-trasportatur tal-ajru jiddikjara pubblikament jekk jikkooperax ma' intermedjarji għall-ipproċessar tar-rimborżi, u jekk iva, ma' liema minnhom; lista negattiva ta' intermedjarji li magħhom it-trasportatur tal-ajru jiddeċiedi li ma jikkooperax jenhtieg li titqies ukoll li tissodisfa dan l-obbligu.
- (6) L-ipproċessar tal-pagament tar-rimborż permezz tal-intermedjarju li jkun għamel il-pagament lit-trasportatur tal-ajru mill-kont tiegħu stess (l-intermedjarju "Kummerċjant irregiſtrat") huwa Prattika mifruxa tal-industrija tal-ajru. Għalhekk, jenhtieg li din il-possibbiltà tingħata lit-trasportatur tal-ajru.
- (7) F'konformità mal-Artikolu 8(1), il-punt (a), tar-Regolament 261/2004, meta l-passiġġier ikollu dritt għal rimborż, tali rimborż għandu jsir fi żmien sebat ijiem. Jekk it-trasportatur tal-ajru jipproċessa rimborżi permezz tal-intermedjarju "Kummerċjant irregiſtrat", jenhtieg li l-iskadenza tal-pagament lill-passiġġier tiġi estiża għal massimu ta' 14-il jum biex jitqiesu ż-żewġ passi fil-proċess ta' rimborż, bit-trasportatur tal-ajru li jkollu jirrimborża lill-intermedjarju li min-naħa tiegħu jenhtieg li jirrimborża lill-passiġġier. Jekk il-passiġġier ma jigix rimborżat sa mhux aktar tard minn 14-il jum, madankollu jenhtieg li l-passiġġier ikun intitolat li jirċievi r-rimborż direttament mingħand it-trasportatur tal-ajru li jopera.

- (8) L-applikazzjoni tar-Regolament (KE) Nru 261/2004 għall-prenotazzjoni ta' biljetti permezz ta' intermedjarji tinvolvi l-ipproċessar ta' data personali, inkluż tad-dettalji ta' kuntatt tal-passiġġieri, b'mod partikolari sabiex il-passiġġieri jiġu pprovduti b'informazzjoni, biex jiġu indirizzati talbiet għall-ġhoti ta' kura, rimborż, ridirezzjonar tar-rota u kumpens u biex jiġu ttrattati l-ilmenti tal-passiġġieri. L-ipproċessar tad-data personali skont dak ir-Regolament jenhtieg li jitwettaq f'konformità mad-dritt tal-Unjoni dwar il-protezzjoni tad-data personali, b'mod partikolari r-Regolament (UE) 2016/679 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹³, għall-finijiet u d-durata stabbiliti f'dak ir-Regolament. Jenhtieg li t-trasportaturi tal-ajru u l-intermedjarji jithallew iżommu d-dettalji ta' kuntatt tal-passiġġieri miġbura bl-għan li jissodisfaw l-obbligu tagħhom fir-rigward tal-informazzjoni dwar l-ivvjagġar tal-passiġġieri għal mhux aktar minn 72 siegħa wara t-tlestija tal-kuntratt tat-trasport. F'każ ta' interruzzjoni tal-vjaġġ jew kanċellazzjoni tal-vjaġġ, li sussegwentement tista' twassal b'mod partikolari għal talbiet għal rimborż jew kumpens u lmenti, jista' jkun meħtieġ perjodu ta' żamma itwal biex it-trasportaturi tal-ajru u l-intermedjarji jkun jistgħu jikkonformaw mal-obbligi tagħhom skont ir-Regolament (KE) Nru 261/2004 rigward l-ġhoti ta' kura, rimborż, ridirezzjonar tar-rota u kumpens, kif ukoll it-trattament tal-ilmenti. Kwalunkwe pproċessar tad-data personali tal-passiġġieri, inkluż iż-żamma ta' tali data mit-trasportaturi tal-ajru u l-intermedjarji għal finijiet oħra għajr il-fini li għalih id-data personali tkun ingabret inizjalment skont dak ir-Regolament, jenhtieg li jitwettaq f'konformità mal-Artikolu 6(4) tar-Regolament (UE) 2016/679.

¹³ Ir-Regolament (UE) 2016/679 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-27 ta' April 2016 dwar il-protezzjoni tal-persuni fiżiċi fir-rigward tal-ipproċessar ta' data personali u dwar il-moviment liberu ta' tali data, u li jħassar id-Direttiva 95/46/KE (Regolament Ġenerali dwar il-Protezzjoni tad-Data) (Test b'rilevanza għaž-ŻEE) (ĠU L 119, 4.5.2016, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj?locale=mt>).

It-trasportaturi tal-ajru u l-intermedjarji jistgħu jużaw id-data personali tal-passiġġieri jew iżommu tali data għal perjodu itwal mill-perjodu ta' zamma previst f'dan ir-Regolament u għal tali finijiet oħra meta tali pproċessar ikun ibbażat fuq il-ligi ta' Stat Membru ieħor jew tal-Unjoni, f'konformità mar-Regolament (UE) 2016/679. Dawn jistgħu jinkludu pproċessar għall-fini ta' riżoluzzjoni tat-tilwim, inkluż proċedimenti ġudizzjarji, dwar l-implimentazzjoni ta' dak ir-Regolament. Barra minn hekk, ir-Regolament (KE) Nru 261/2004 huwa mingħajr preġudizzju għall-ipproċessar ta' data personali abbażi tal-ligi tal-Unjoni jew tal-Istat Membru li tikkostitwixxi miżura meħtieġa u proporzjonata f'soċjetà demokratika biex jiġu ssalvagwardjati l-oġettivi msemmija fl-Artikolu 23(1) tar-Regolament (UE) 2016/679. B'mod partikolari, huwa mingħajr preġudizzju għall-ipproċessar ta' data personali skont id-Direttiva (UE) 2016/681 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹⁴, ir-Regolament (KE) Nru 2111/2005 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹⁵, jew skont il-ligi nazzjonali f'konformità mal-Artikolu 6(4) tar-Regolament (UE) 2016/679 jew mal-ligi applikabbli tal-Unjoni dwar is-sikurezza u s-sigurtà tal-avjazzjoni. Ta' min jinnota wkoll li l-obbligi li tingħata informazzjoni lill-passiġġieri dwar drittijietom huma mingħajr preġudizzju għall-obbligu tal-kontrollur li jagħti l-informazzjoni lis-suġġett tad-data skont l-Artikoli 12, 13 u 14 tar-Regolament (UE) 2016/679.

(9) [...]

¹⁴ Id-Direttiva (UE) 2016/681 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-27 ta' April 2016 dwar l-użu ta' data tar-reġistru tal-ismijiet tal-passiġġieri (PNR) għall-prevenzjoni, l-iskoperta, l-investigazzjoni u l-prosekuzzjoni ta' reati terroristiċi u kriminalità serja (ĠU L 119, 4.5.2016, p. 132, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2016/681/oj?locale=mt>).

¹⁵ Ir-Regolament (KE) Nru 2111/2005 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-14 ta' Diċembru 2005 dwar l-istabbiliment ta' lista Komunitarja ta' trasportaturi ta' l-ajru li huma suġġetti għal projbizzjoni ta' operar fil-Komunità u li jinforma lill-passiġġieri tat-trasport bl-ajru dwar l-identità tal- trasportatur ta' l-ajru li topera, u li tħassar l-Artikolu 9 tad-Direttiva 2004/36/KE (ĠU L 344, 27.12.2004, p. 15, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2005/2111/oj?locale=mt>).

- (10) [...]
- (11) Jenhtieg li l-informazzjoni mogħtija lill-passiġġieri dwar drittijiethom qabel u matul il-vjaġġi tagħhom twassal għal sensibilizzazzjoni msahha. Jenhtieg li din l-informazzjoni tkun konċiża u ssir disponibbli b'mod faċli, prominenti u dirett. Jenhtieg li tingħata b'mod ċar u li jinftiehem, u b'mezzi elettronici kemm jista' jkun.
- (12) Jenhtieg li l-korpi nazzjonali tal-infurzar jikkooperaw ma' xulxin sabiex jiżguraw interpretazzjoni u applikazzjoni armonizzati tar-Regolamenti kkonċernati. Jenhtieg li permezz tal-fluss regolari tal-informazzjoni mit-trasportaturi, mill-manigers tat-terminals u mill-intermedjarji lill-korpi nazzjonali tal-infurzar dwar l-aspetti kollha relatati mal-applikazzjoni tar-Regolamenti kkonċernati l-korpi nazzjonali tal-infurzar jissodisfaw aħjar ir-rwol ta' monitoraġġ tagħhom. L-ghoti mill-operaturi ta' dokumenti u informazzjoni lill-korpi nazzjonali tal-infurzar huwa mingħajr preġudizzju għad-dritt li wiehed jibqa' sieket u li tigi evitata l-awtoinkriminazzjoni, fejn applikabbli. Il-korpi nazzjonali tal-infurzar għandhom, kif xieraq, jagħmlu hilitom biex ma jitolbux lill-operaturi jipprovdu l-istess dokumenti u informazzjoni diversi drabi.
- (13) [...]
- (14) [...]
- (15) Jenhtieg li l-proċeduri ta' rimborż u ta' kumpens ikunu nondiskriminatorji u faċilment aċċessibbli. Sabiex ikun ehfef għall-passiġġieri li jitolbu rimborż jew kumpens f'konformità mar-Regolamenti kkonċernati, jenhtieg li jiġu stabbiliti formoli li huma validi mal-Unjoni kollha għal dan it-talb. Jenhtieg li l-passiġġieri jkollhom il-possibbiltà li jressqu t-talbiet tagħhom billi jużaw din il-formola. Filwaqt li t-tressiq ta' talbiet għal rimborż u kumpens permezz ta' mezzi elettronici saret Prattika mifruxa, jenhtieg li passiġġier ikollu biżżejjed opportunitajiet biex iressaq talbiet b'mezzi oħra u biex il-kwistjonijiet tiegħu jiġu ttrattati b'mod effiċjenti permezz ta' mezzi oħra għajr dak elektroniku, pereżempju bit-telefown jew bil-posta.

- (16) Jenhtieg li l-passigġieri li jfittxu rimedju individwali jiġu mgħarrfa dwar il-possibbiltajiet li jilmentaw ma' korpi alternattivi għas-soluzzjoni għat-tilwim dwar ksur allegat tar-Regolamenti kkonċernati. Il-korpi nazzjonali tal-infurzar jinsabu fl-aħjar pożizzjoni biex jagħmlu dan.
- (17) F'ċerti ċirkostanzi, il-persuni b'diżabilità u l-persuni b'mobilità mnaqqsa huma meħtieġa li jkunu akkumpanjati minn persuna oħra li tkun kapaċi tipprovdi l-assistenza meħtieġa mir-rekwiżiti tas-sikurezza applikabbli stabbiliti mid-dritt internazzjonali, tal-Unjoni jew nazzjonali jew mill-awtoritajiet kompetenti. Filwaqt li minhabba l-ispeċifità tat-trasport bl-ajru, b'mod partikolari l-applikazzjoni tat-taxxi u l-imposti tal-ajruport, l-allinjament shiħ mad-drittijiet eżistenti fil-modi tat-trasport bil-ferrovija, bix-xarabank u bil-kowċ u fuq l-ilma fejn il-persuna li takkumpanja tivvjaġġa mingħajr hłas ikun diffiċli, meta r-rekwiżit jiġi impost minn trasportatur tal-ajru, jenhtieg li l-ispiża tal-ivvjaġġar ta' tali persuna li takkumpanja tinzamm għall-minimu meta tivvjaġġa bl-ajru. Jekk trasportatur tal-ajru, l-aġent tiegħu jew operatur turistiku jirrikjedi li persuna b'diżabilità jew persuna b'mobilità mnaqqsa jkunu akkumpanjati, it-trasportatur tal-ajru għandu jkopri mill-inqas in-noll tal-ajru tal-persuna li takkumpanjaha. Jenhtieg li t-trasportatur tal-ajru jkollu l-possibbiltà li jitlob lill-persuna li takkumpanjaha biex tkopri l-imposti tal-ajruport u imposti obbligatorji oħra marbuta direttament mal-ivvjaġġar ta' tali persuna li mhum iex imposti mit-trasportatur tal-ajru. Barra minn hekk, jenhtieg li jekk l-informazzjoni lill-persuni b'diżabilità u b'mobilità mnaqqsa tingħata f'formati aċċessibbli, din tingħata f'konformità mal-leġiżlazzjoni applikabbli inkluż ir-rekwiżiti ta' aċċessibbiltà stabbiliti fl-Anness I tad-Direttiva (UE) 2019/882 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹⁶.

¹⁶ Id-Direttiva (UE) 2019/882 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' April 2019 dwar ir-rekwiżiti ta' aċċessibbiltà għall-prodotti u għas-servizzi (ĠU L 151, 7.6.2019, p. 70, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/882/oj?locale=mt>).

- (18) Minhabba li l-objettivi ta' dan ir-Regolament, jiġifieri l-iżgurar tal-infurzar effettiv tad-drittijiet tal-passiġġieri li jivvjagġaw bl-ajru, bil-ferrovija, bix-xarabank u bil-kowċ, u fuq l-ilma, ma jistgħux jinkisbu b'mod suffiċjenti mill-Istati Membri, iżda, minhabba l-iskala u l-effetti tal-azzjoni proposta, jistgħu pjuttost jinkisbu aħjar fil-livell tal-Unjoni, l-Unjoni tista' tadotta miżuri, f'konformità mal-prinċipju tas-sussidjarjetà kif stipulat fl-Artikolu 5 tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea. Skont il-prinċipju ta' proporzjonalità, kif stabbilit f'dak l-Artikolu, dan ir-Regolament ma jmurx lil hinn minn dak li huwa meħtieġ sabiex jintlaħqu dawk l-objettivi.
- (19) Sabiex ikunu żgurati kondizzjonijiet uniformi għall-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament, jenħtieġ li jingħataw setgħat ta' implimentazzjoni lill-Kummissjoni. Jenħtieġ li dawk is-setgħat ikunu eżerċitati f'konformità mar-Regolament (UE) Nru 182/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹⁷. Jenħtieġ li l-proċedura ta' eżami tintuża għall-adozzjoni tal-formoli komuni għat-talbiet għal rimborż u għal kumpens.
- (20) Dan ir-Regolament ihares id-drittijiet fundamentali u josserva l-prinċipji rikonoxxuti fil-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea, b'mod partikolari l-Artikoli 21, 26, 38 u 47 li jikkonċernaw, rispettivament, il-projbizzjoni ta' kwalunkwe forma ta' diskriminazzjoni, l-integrazzjoni tal-persuni b'diżabilità, l-iżgurar ta' livell għoli ta' protezzjoni tal-konsumaturi, u d-dritt għal rimedju effettiv u għal proċess ġust.

¹⁷ Ir-Regolament (UE) Nru 182/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Frar 2011 li jistabbilixxi r-regoli u l-prinċipji ġenerali dwar il-modalitajiet ta' kontroll mill-Istati Membri tal-eżerċizzju mill-Kummissjoni tas-setgħat ta' implimentazzjoni (ĠU L 55, 28.2.2011, p. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

- (21) Il-Kontrollur Ewropew għall-Protezzjoni tad-Data ġie kkonsultat skont l-Artikolu 42(1) tar-Regolament (UE) 2018/1725 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹⁸ u ta l-opinjoni tiegħu fl-24 ta' Jannar 2024,

ADOTTAW DAN IR-REGOLAMENT:

¹⁸ Ir-Regolament (UE) 2018/1725 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' Ottubru 2018 dwar il-protezzjoni ta' persuni fiżiċi fir-rigward tal-ipproċessar ta' data personali mill-istituzzjonijiet, korpi, uffiċċji u aġenziji tal-Unjoni u dwar il-moviment liberu ta' tali data, u li jħassar ir-Regolament (KE) Nru 45/2001 u d-Deċiżjoni Nru 1245/2002/KE (ĠU L 295, 21.11.2018, p. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj?locale=mt>).

Artikolu 1
Emendi għar-Regolament (KE) Nru 261/2004

Ir-Regolament (KE) Nru 261/2004 huwa emendat kif ġej:

(1) fl-Artikolu 2, jiżdiedu d-definizzjonijiet li ġejjin:

- "(ca) "korp ta' tmexxija tal-ajruport" tfisser korp kif definit fl-Artikolu 2, il-punt (f), tar-Regolament (KE) Nru 1107/2006;
- (fa) "kost sħiħ tal-biljett" tfisser il-prezz finali li għandu jithallas fi tmiem il-proċess ta' prenotazzjoni li jinkludi n-noll tal-ajru u t-taxxi, l-imposti, il-ħlasijiet addizzjonali u t-tariffi kollha applikabbli għas-servizzi kollha fakultattivi u mhux fakultattivi inklużi fil-biljett, esklużi t-tariffi tal-intermedjazzjoni, irrispettivament minn jekk dawk is-supplimenti u t-tariffi jkunux thallsu flimkien man-nollijiet għas-servizz tat-trasport jew separatament fi stadju aktar tard;
- (fb) "tariffa tal-intermedjazzjoni" tfisser kwalunkwe differenza bejn l-ammont imħallas mill-passiġġier u l-ammont riċevut mit-trasportatur tal-ajru għall-istess servizz, u li tingabar mill-intermedjarju;
- (z) "intermedjarju" tfisser kwalunkwe persuna fiżika jew ġuridika, minbarra trasportatur, li tkun qed taġixxi, għal finijiet relatati mal-kummerċ, in-negozju jew il-professjoni tagħha, f'isem trasportatur jew passiġġier għall-konklużjoni ta' kuntratt ta' trasport;
- (za) "kelb ta' assistenza rikonoxxut" tfisser kelb imħarreg speċifikament biex iżid l-indipendenza u l-awtodeterminazzjoni ta' persuni b'diżabilità, uffiċjalment rikonoxxut f'konformità mar-regoli nazzjonali applikabbli, fejn jeżistu tali regoli."

(2) jiddaħħal l-Artikolu 8a li ġej:

"Artikolu 8a

Rimborż meta l-biljett ġie pprenotat permezz ta' intermedjarju

1. Meta l-passiġġier ikun ipprenota biljett permezz ta' intermedjarju, it-trasportatur tal-ajru li jopera jista' jagħmel ir-rimborż imsemmi fl-Artikolu 8(1), il-punt (a), permezz ta' dak l-intermedjarju. F'każ bħal dan, l-intermedjarju għandu jirrimborża lill-passiġġier skont il-paragrafi 3 u 5 ta' dan l-Artikolu.

It-trasportaturi tal-ajru għandhom jiddikjaraw pubblikament, b'mod ċar, li jinftiehem u faċilment aċċessibbli, jekk jaqblux li jipproċessaw ir-rimborżi permezz ta' intermedjarji, u ma' liema intermedjarji jaċċettaw li jagħmlu dan.

Fil-każ li l-intermedjarju ma jkunx involut fil-proċess ta' rimborż, l-Artikolu 8(1), il-punt (a), għandu japplika għar-rimborż.

2. L-intermedjarju għandu jgħarraf lill-passiġġier dwar il-proċess ta' rimborż kif previst f'dan l-Artikolu b'mod ċar, li jinftiehem u faċilment aċċessibbli fil-hin tal-prenotazzjoni u fuq il-konferma tal-prenotazzjoni.
3. Ir-rimborż permezz tal-intermedjarju għandu jkun mingħajr hlas għall-passiġġieri. Ir-rimborż ma għandux jitnaqqas bi spejjeż ta' tranżazzjoni finanzjarja marbuta mar-rimborż bħal tariffi, spejjeż tat-telefown jew timbri.
4. [...]
5. Ir-regoli li ġejjin għandhom japplikaw fil-każ ta' rimborż permezz ta' intermedjarji li jkunu hallsu lit-trasportatur tal-ajru għall-biljetti mill-kontijiet tagħhom stess:
 - (a) it-trasportatur tal-ajru għandu jirrimborża lill-intermedjarju l-ammont li jkun irċieva għall-biljett mingħand l-intermedjarju fi żmien sebat ijiem mid-data li fiha t-trasportatur tal-ajru jkun irċieva l-għazla tal-passiġġier ta' rimborż f'konformità mal-Artikolu 8(1), il-punt (a), l-ewwel inċiż.

L-intermedjarju għandu jirrimborża lill-passiġġier il-kost sħiħ tal-biljett u t-tariffi tal-intermedjazzjoni rimborżabbli f'konformità mal-Artikolu 14(5), permezz tal-metodu tal-pagament originali, li ntuża mill-passiġġier jew f'ismu fil-mument tal-prenotazzjoni tas-servizz tat-trasport, mhux aktar tard minn sebat ijiem oħra, u jinforma lill-passiġġier u lit-trasportatur tal-ajru b'dan. Jekk dak il-metodu ta' hlas ma jkunx għadu disponibbli, l-intermedjarju għandu jikkuntattja lill-passiġġier biex jikseb id-dettalji tal-hlas.

- (b) jekk il-passiġġier ma jirċevix ir-rimborż fi żmien 14-il jum mid-data tal-ghazla ta' rimborż skont l-Artikolu 8(1), il-punt (a), l-ewwel inċiż, it-trasportatur tal-ajru għandu jikkuntattja lill-passiġġier sa mhux aktar tard mill-jum wara l-iskadenza tal-perjodu ta' 14-il jum sabiex jirċievi d-dettalji tal-pagament għar-rimborż. Malli jirċievi dawn id-dettalji tal-hlas, it-trasportatur tal-ajru għandu jirrimborża lill-passiġġier il-kost sħiħ tal-biljett u t-tariffi tal-intermedjazzjoni rimborżabbli skont l-Artikolu 14, il-paragrafu 5, sakemm daww it-tariffi ma jkunux ġew imposti mingħajr l-għarfien tat-trasportatur tal-ajru. It-trasportatur tal-ajru għandu jirrimborża lill-passiġġier fi żmien 14-il jum u jinforma lill-passiġġier u lill-intermedjarju b'dan.

6. Dan l-Artikolu ma japplikax għal biljetti pprenotati bħala parti minn pakkett skont it-tifsira tad-Direttiva (UE) 2015/2302 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill*.

* Id-Direttiva (UE) 2015/2302 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Novembru 2015 dwar pakketti tal-ivvjagġar u arranġamenti tal-ivvjagġar marbuta, li temenda r-Regolament (KE) Nru 2006/2004 u d-Direttiva 2011/83/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u li tħassar id-Direttiva tal-Kunsill 90/314/KEE (ĠU L 326, 11.12.2015, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2015/2302/oj?locale=mt>).";

(2a) fl-Artikolu 11, il-paragrafu 1 huwa sostitwit b'dan li ġej:

"1. Trasportaturi tal-ajru li joperaw għandhom jagħtu prijorità lill-ġarr ta' persuni b'mobilità mnaqqsa u ta' kwalunkwe persuni jew klieb ta' assistenza ċċertifikati rikonoxxuti li qegħdin magħhom, kif ukoll lit-tfal li qegħdin waħedhom."

(2b) L-Artikolu 14 huwa emendat kif ġej:

(a) it-titolu huwa sostitwit b'dan li ġej:

"Artikolu 14

"Obbligi li l-passiġġieri jiġu infurmati"

(b) jiżdiedu il-paragrafi li ġejjin:

"4. L-informazzjoni għall-passiġġieri, u l-korrispondenza magħhom, skont dan ir-Regolament għandha tingħata b'mezzi elettronici, fejn ikun teknikament possibbli. Meta l-informazzjoni tingħata b'dawn il-mezzi, it-trasportaturi tal-ajru u l-intermedjarji għandhom jiżguraw li kwalunkwe korrispondenza bil-miktub, inkluż id-data u l-hin ta' din il-korrispondenza, tista' tinzamm għal referenza ulterjuri. L-oneru tal-prova li jikkonċerna l-kwistjonijiet dwar jekk u meta jkunu pprovdew l-informazzjoni meħtieġa lill-passiġġieri għandu jkun tat-trasportaturi tal-ajru u tal-intermedjarji. Il-mezzi kollha ta' komunikazzjoni għandhom jippermettu lill-passiġġier jikkuntattja lit-trasportaturi tal-ajru u l-intermedjarji malajr u li jikkomunika b'mod effettiv.

5. Meta joffru l-biljetti, l-intermedjarji għandhom jinfurmaw lill-passiġġieri dwar it-tariffi tal-intermedjazzjoni applikati u dwar l-ammont ta' dawk it-tariffi li jistgħu jiġu rimborżati skont l-Artikoli 8 u 8a.

6. Il-paragrafi 4 u 5 ta' dan l-Artikolu ma japplikax għal biljetti pprenotati bhala parti minn pakkett skont it-tifsira tad-Direttiva (UE) 2015/2302.";

(3) jiddahhal l-Artikolu 14a li ġej:

"Artikolu 14a

Trasferiment ta' informazzjoni mill-intermedjarju

1. [...]
2. Meta l-passiġġier ma jixtrix biljett direttament minn trasportatur tal-ajru, iżda permezz ta' intermedjarju, dan l-intermedjarju għandu jagħti d-dettalji ta' kuntatt tal-passiġġier u d-dettalji tal-prenotazzjoni lit-trasportatur tal-ajru. It-trasportatur tal-ajru jista' juża dawn id-dettalji ta' kuntatt biss sa fejn ikun meħtieġ biex jikkonforma mal-obbligi tiegħu ta' informazzjoni, ta' kura, ta' rimborż, ta' ridirezzjonar tar-rotta u ta' kumpens, u sa fejn ikun meħtieġ biex jittratta l-ilmenti.
3. Għall-finijiet tat-twettiq tal-obbligi tagħhom fir-rigward tad-dritt tal-passiġġier għall-informazzjoni, it-trasportatur tal-ajru u l-intermedjarju jistgħu jzommu tali data għal mhux aktar minn 72 siegħa wara t-tlestija tal-kuntratt tat-trasport.

Għall-finijiet tat-twettiq tal-obbligi tagħhom fir-rigward tal-ghoti ta' kura, ridirezzjonar tar-rotta, rimborż, kumpens, u trattament tal-ilmenti, it-trasportatur tal-ajru u l-intermedjarju jistgħu jzommu d-data personali tal-passiġġier għal aktar minn 72 siegħa wara t-tlestija tal-kuntratt ta' trasport sa fejn ikun strettament meħtieġ biex jiġu ssodisfati dawk l-obbligi fil-proċeduri stabbiliti fil-liġi tal-Istati Membri rispettivi jew tal-Unjoni.
4. Meta intermedjarju jikseb biljett f'isem passiġġier, l-intermedjarju għandu jgħarraf lit-trasportatur tal-ajru fil-mument tal-prenotazzjoni dwar il-fatt li huwa jkun ipprenota l-biljett bhala intermedjarju. Għandu jagħti lit-trasportatur tal-ajru d-dettalji ta' kuntatt postali u elettronici tiegħu stess.

5. [...]

6. Dan l-Artikolu ma japplikax għal biljetti pprenotati bħala parti minn pakkett skont it-tifsira tad-Direttiva (UE) 2015/2302.";

(4) [...]

(5) jiddahhlu l-Artikoli li ġejjin:

"Artikolu 16aa

Tressiq ta' talbiet għal rimborż u kumpens

0. It-trasportaturi tal-ajru u l-intermedjarji għandhom jinfurmaw b'mod ċar lill-passiġġieri dwar il-proċess tat-talba għal kumpens jew rimborż skont, rispettivament, l-Artikolu u l-Artikoli 8, 8a, 9 u 10 ta' dan ir-Regolament.

0a. Il-passiġġieri għandu jkollhom id-dritt li jipprezentaw it-talbiet tagħhom għal kumpens jew rimborż bl-użu tal-formola komuni msemmija fil-paragrafu 1, il-formola pprovduta mit-trasportatur tal-ajru skont il-paragrafu 3 jew b'mezzi oħra. It-trasportaturi tal-ajru u l-intermedjarji ma għandhomx jirrifjutaw talba għar-raġuni li l-passiġġier ma jkunx uża l-formola komuni msemmija fil-paragrafu 1 jew il-formola pprovduta mit-trasportatur jew mill-intermedjarju skont il-paragrafu 3, jew ikun bagħat il-formola b'mezzi oħra għajr il-mezzi elettronici msemmija fil-paragrafu 3.

Il-passiġġieri għandu jkollhom id-dritt li jressqu t-talba tagħhom tal-anqas bil-lingwa tal-prenotazzjoni.

Jekk talba ma tkunx preċiża biżżejjed, it-trasportatur tal-ajru jew l-intermedjarju għandu jitlob lill-passiġġier biex jiċċara u jikkompleta t-talba.

1. Il-Kummissjoni għandha tadotta att ta' implimentazzjoni li jistabbilixxi formola komuni għat-talbiet għal kumpens u għal rimborż skont, rispettivament, l-Artikolu 7 u l-Artikolu 8, 8a, 9 u 10. Dik il-formola komuni għandha tkun stabbilita f'format li jkun aċċessibbli għall-persuni b'diżabilità u għall-persuni b'mobilità mnaqqsa. Dak l-att ta' implimentazzjoni għandu jiġi adottat skont il-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 16bd(2). Il-Kummissjoni għandha tagħmel il-formola komuni disponibbli bil-lingwi uffiċjali kollha tal-Unjoni fuq is-sit web tagħha.
2. [...]
3. It-trasportaturi tal-ajru u l-intermedjarji għandhom, fejn possibbli u mingħajr dewmien żejjed, jistabbilixxu, u jittrażmettu lill-passiġġieri, formola għal talbiet għal kumpens u rimborż skont, rispettivament, l-Artikolu 7 u l-Artikoli 8, 8a, 9 u 10, jew jipprovdu link li tippermetti aċċess dirett għal dik il-formola jew għall-formola komuni msemmija fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu.

It-trasportaturi tal-ajru u l-intermedjarji għandhom jagħtu d-dettalji fuq is-sit web tagħhom bħal indirizz tal-posta elettronika, li fuqu jistgħu jintbagħtu talbiet ta' kumpens jew rimborż b'mezzi elettroniċi. Dak ir-rekwiżit ma għandux japplika fejn jeżistu mezzi elettroniċi oħra ta' komunikazzjoni li jippermettu lill-passiġġieri jitolbu kumpens jew rimborż, bħall-formola msemmija fl-ewwel subparagrafu ta' dan il-paragrafu, disponibbli fuq sit web jew applikazzjonijiet mobbli, dment li tali mezzi joffru, f'format aċċessibbli, l-għażla u l-informazzjoni stabbilita fil-formola komuni msemmija fil-paragrafu 1 u jkunu disponibbli tal-anqas bil-lingwa tal-prenotazzjoni.
4. [...]

Rappreżentanti legali ta' intermedjarji ta' pajjiżi terzi

1. L-intermedjarji li ma għandhomx stabbiliment fl-Unjoni, izda li joffru servizzi fl-Unjoni jistgħu jaħtru, bil-miktub, persuna ġuridika jew fiżika biex taġixxi bħala r-rappreżentant legali tagħhom f'wieħed mill-Istati Membri fejn joffru s-servizzi tagħhom. Għall-intermedjarji koperti mir-Regolament (UE) 2022/2065 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill*, ir-rappreżentant legali mahtur skont dak ir-Regolament jista' jaġixxi wkoll bħala rappreżentant legali skont dan ir-Regolament.
2. Dawn l-intermedjarji għandhom jaġhtu mandat lir-rappreżentanti legali tagħhom bl-għan li jiġu indirizzati flimkien ma' tali intermedjarji jew minflokhom, mill-korpi mahtura skont l-Artikolu 16(1), dwar il-kwistjonijiet kollha meħtieġa għar-riċevuta ta', il-konformità ma' u l-infurzar ta' deċiżjonijiet mahruġa fir-rigward ta' dan ir-Regolament. L-intermedjarji għandhom jipprovdu lir-rappreżentant legali tagħhom is-setgħat meħtieġa u r-rizorsi suffiċjenti biex jiggarantixxu l-kooperazzjoni effiċjenti u f'waqtha tagħhom ma' dawk il-korpi, u biex jikkonformaw ma' tali deċiżjonijiet.
3. Għandu jkun possibbli li r-rappreżentant legali mahtur jinżamm responsabbli għal nuqqas ta' konformità mal-obbligi taht dan ir-Regolament, mingħajr preġudizzju għar-responsabbiltà u l-azzjonijiet legali li jistgħu jinbdew kontra l-intermedjarju.
4. L-intermedjarji għandhom jinnotifikaw l-isem, l-indirizz postali, l-indirizz tal-posta elettronika u n-numru tat-telefon tar-rappreżentant legali tagħhom lill-korpi mahtura skont l-Artikolu 16(1) fl-Istat Membru fejn jirrisjedi jew ikun stabbilit dak ir-rappreżentant legali. L-intermedjarji għandhom jiżguraw li dik l-informazzjoni tkun disponibbli għall-pubbliku, faċilment aċċessibbli, preċiża u aġġornata.
5. Il-ħatra ta' rappreżentant legali fl-Unjoni skont il-paragrafu 1 ma għandhiex tikkostitwixxi stabbiliment fl-Unjoni.

(6) [...]

Artikolu 16bb

Kondiviżjoni tal-informazzjoni mal-korpi nazzjonali tal-infurzar

Il-korpi nazzjonali tal-infurzar jistgħu jitolbu lit-trasportaturi tal-ajru, lill-intermedjarji u lill-korpi ta' amministrazzjoni ta' ajruporti biex jipprovdu dokumenti u informazzjoni li huma rilevanti għall-finijiet tat-twettiq tal-funzjoni tagħhom. Tali dokumenti u informazzjoni għandhom jiġu pprovduti fi żmien xahar minn meta tasal it-talba, sakemm ma jkunx speċifikat mod ieħor.

Artikolu 16bc

Informazzjoni dwar is-soluzzjoni alternattiva għat-tilwim mill-korpi nazzjonali tal-infurzar

Meta neċessarju, il-korp nazzjonali tal-infurzar li magħhom jista' jilmenta l-passiġġier skont l-Artikolu 16(2), jew kwalunkwe korp ieħor nominat minn Stat Membru għal dak l-iskop skont dik id-dispożizzjoni, għandu jgħarraf lill-ilmentatur dwar id-dritt tiegħu li javvicina lil korpi alternattivi għas-soluzzjoni għat-tilwim biex ifittex rimedju individwali.

Dan l-obbligu jista' jiġi ssodisfat billi l-passiġġier jiġi riferut għall-ghodda interattiva [lista tal-entitajiet tal-ADR notifikati] miżmuma mill-Kummissjoni skont l-Artikolu [20] tad-Direttiva 2013/11/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill**, jew, fejn xieraq, għall-punti ta' kuntatt tal-ADR mahtura notifikati lill-Kummissjoni skont l-Artikolu [24] ta' dik id-Direttiva.

Artikolu 16bd

Proċedura ta' kumitat

1. Il-Kummissjoni għandha tkun assistita mill-kumitat imsemmi fl-Artikolu [26(1) tar-Regolament dwar id-drittijiet tal-passiġġieri fil-kuntest ta' vjaġġi multimodali]. Dak il-kumitat għandu jkun kumitat skont it-tifsira tar-Regolament (UE) Nru 182/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill***.

2. Meta ssir referenza għal dan il-paragrafu, għandu japplika l-Artikolu 5 tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.

Fejn il-kumitat ma jagħti ebda opinjoni, il-Kummissjoni m'għandhiex tadotta l-abbozz tal-att ta' implimentazzjoni, u għandu japplika l-Artikolu 5(4), it-tielet subparagrafu, tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.

-
- * Ir-Regolament (UE) 2022/2065 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-19 ta' Ottubru 2022 dwar Suq Uniku għas-Servizzi Digitali u li jemenda d-Direttiva 2000/31/KE (l-Att dwar is-Servizzi Digitali) (ĠU L 277, 27.10.2022, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj?locale=mt>).
- ** Id-Direttiva 2013/11/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-21 ta' Mejju 2013 dwar is-soluzzjoni alternattiva għat-tilwim, għat-tilwim tal-konsumaturi u li temenda r-Regolament (KE) Nru 2006/2004 u d-Direttiva 2009/22/KE (id-Direttiva dwar l-ADR tal-konsumaturi) (ĠU L 165, 18.6.2013, p. 63, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/11/oj?locale=mt>).
- *** Ir-Regolament (UE) Nru 182/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Frar 2011 li jistabbilixxi r-regoli u l-prinċipji ġenerali dwar il-modalitajiet ta' kontroll mill-Istati Membri tal-eżerċizzju mill-Kummissjoni tas-setgħat ta' implimentazzjoni (ĠU L 55, 28.2.2011, p. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj?locale=mt>).";

Artikolu 2
Emendi għar-Regolament (KE) Nru 1107/2006

Ir-Regolament (KE) Nru 1107/2006 huwa emendat kif ġej:

(0) fl-Artikolu 2 qed tiżdied id-definizzjoni li ġejja:

"(m) "kelb ta' assistenza rikonoxxut" tfisser kelb imħarreġ speċifikament biex iżid l-indipendenza u l-awtodeterminazzjoni ta' persuni b'diżabilità, uffiċjalment rikonoxxut f'konformità mar-regoli nazzjonali applikabbli, fejn jeżistu tali regoli."

(1) fl-Artikolu 4(2), jiżdiedu s-subparagrafi li ġejjin:

"Tali persuna li takkumpanja għandha tkun eżentata milli tħallas in-noll tal-ajru u, fejn ikun fattibbli, għandha tkun bilqiegħda mingħajr ħlas hdejn il-persuna b'diżabilità jew il-persuna b'mobilità mnaqqsa. It-trasportatur tal-ajru għandu jinforma b'mod ċar lill-persuna b'diżabilità jew lill-persuna b'mobilità mnaqqsa dwar il-kostijiet li jifdal u l-ammont tagħhom li għandu jithallas mill-persuna li takkumpanjahom.

It-trasportatur tal-ajru, l-aġenti tiegħu jew l-operatur turistiku għandhom jippermettu li l-persuna b'diżabilità jew il-persuna b'mobilità mnaqqsa jimmodifikaw l-isem tal-persuna li takkumpanjaha meħtieġa mingħajr ebda ħlas u sa 48 siegħa qabel il-ħin tat-tluq skedat.";

(2) [...]

(3) jiddaħhlu l-Artikoli 14b sa 14c li ġejjin:

Artikolu 14b

Kondiviżjoni tal-informazzjoni mal-korpi nazzjonali tal-infurzar

Il-korpi nazzjonali tal-infurzar jistgħu jitolbu lit-trasportaturi tal-ajru u lill-korpi ta' amministrazzjoni ta' ajruporti biex jipprovdu dokumenti u informazzjoni li huma rilevanti għall-finijiet tat-twettiq tal-funzjoni tagħhom. Tali dokumenti u informazzjoni għandhom jiġu pprovduti fi żmien xahar minn meta tasal it-talba, sakemm ma jkunx speċifikat mod ieħor.

Informazzjoni dwar is-soluzzjoni alternattiva għat-tilwim mill-korpi nazzjonali tal-infurzar

Fejn meħtieġ, il-korp nazzjonali tal-infurzar li lili l-passiġġier jista' jressaq ilment skont l-Artikolu 15(2), jew kwalunkwe korp ieħor maħtur minn Stat Membru għal dak l-iskop skont dik id-dispożizzjoni, għandu jgħarraf lill-ilmentatur dwar id-dritt tiegħu jew tagħha li javvicina lil korpi tas-soluzzjoni alternattiva għat-tilwim biex ifittex rimedju individwali.

Dan l-obbligu jista' jiġi ssodisfat billi l-passiġġier jiġi riferut għall-ghodda interattiva [lista tal-entitajiet tal-ADR notifikati] miżmuma mill-Kummissjoni skont l-Artikolu [20] tad-Direttiva 2013/11/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill*, jew, fejn xieraq, għall-punti ta' kuntatt tal-ADR maħtura notifikati lill-Kummissjoni skont l-Artikolu [24] ta' dik id-Direttiva.

* Id-Direttiva 2013/11/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-21 ta' Mejju 2013 dwar is-soluzzjoni alternattiva għat-tilwim, għat-tilwim tal-konsumaturi u li temenda r-Regolament (KE) Nru 2006/2004 u d-Direttiva 2009/22/KE (id-Direttiva dwar l-ADR tal-konsumaturi) (GU L 165, 18.6.2013, p. 63, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/11/oj?locale=mt>");

Artikolu 3
Emendi għar-Regolament (UE) Nru 1177/2010

Ir-Regolament (UE) Nru 1177/2010 huwa emendat kif ġej:

(0) Fl-Artikolu 3 qed tizzied id-definizzjoni li ġejja:

"(v) "kelb ta' assistenza rikonoxxut" tfisser kelb imħarreġ speċifikament biex iżid l-indipendenza u l-awtodeterminazzjoni ta' persuni b'diżabbiltà, uffiċjalment rikonoxxut f'konformità mar-regoli nazzjonali applikabbli, fejn jeżistu tali regoli."

(1) L-Artikolu 16 huwa emendat kif ġej:

(a) il-paragrafu 1 huwa sostitwit b'dan li ġej:

"1. Fil-każ ta' kanċellazzjoni jew ta' ttardjar fit-tluq ta' servizzi tal-passiġġieri jew ta' kruċiera, il-passiġġieri li jitilqu minn terminali tal-port jew, jekk ikun possibbli, passiġġieri li jitilqu mill-portijiet, għandhom jingħarrfu mit-trasportatur jew, fejn meħtieġ, mill-operatur tat-terminali, bis-sitwazzjoni u bid-drittijiet tal-passiġġieri tagħhom skont ir-Regolament malajr kemm jista' jkun u fi kwalunkwe każ mhux aktar tard minn 30 minuta wara l-hin tat-tluq skedat, u tal-hin tat-tluq stmat u tal-hin tal-wasla stmat, hekk kif dik l-informazzjoni tkun disponibbli.";

(b) jiżdied il-paragrafu li ġej:

"4. L-informazzjoni meħtieġa skont il-paragrafi 1 u 2 għandha tingħata b'mezzi elettronici lill-passiġġieri kollha, fil-limitu ta' żmien stipulat fil-paragrafu 1, jekk il-passiġġier ikun qabel magħha u jkun ta d-dettalji ta' kuntatt meħtieġa lit-trasportatur jew, fejn xieraq, lill-operatur tat-terminal, meta jixtri l-biljett.";

(2) jiddaħħal l-Artikolu 19a li ġej:

"Artikolu 19a

Tressiq ta' talbiet għal rimborż u kumpens

0. It-trasportaturi għandhom jinfurmaw b'mod ċar lill-passiġġieri dwar il-proċess tat-talba għal rimborż jew kumpens skont, rispettivament, l-Artikolu 18 u l-Artikolu 19 ta' dan ir-Regolament.

0a. Il-passiġġieri għandu jkollhom id-dritt li jippreżentaw it-talbiet tagħhom għal kumpens jew rimborż bl-użu tal-formola komuni msemmija fil-paragrafu 1, il-formola pprovduta mit-trasportatur skont il-paragrafu 3 jew b'mezzi oħra. It-trasportaturi u l-intermedjarji ma għandhomx jirrifjutaw talba għar-raġuni li l-passiġġier ma jkunx uża l-formola komuni msemmija fil-paragrafu 1 jew il-formola pprovduta mit-trasportatur skont il-paragrafu 3, jew ikun bagħat il-formola b'mezzi oħra għajr il-mezzi elettronici msemmija fil-paragrafu 3.

Il-passiġġieri għandu jkollhom id-dritt li jressqu t-talba tagħhom tal-anqas bil-lingwa tal-prenotazzjoni.

Jekk talba ma tkunx preċiża biżżejjed, it-trasportatur għandu jitlob lill-passiġġier biex jiċċara u jikkompleta t-talba.

1. Il-Kummissjoni għandha tadotta att ta' implimentazzjoni li jistabbilixxi formola komuni għat-talbiet għal rimborż u għal kumpens skont, rispettivament, l-Artikolu 18 u l-Artikolu 19. Dik il-formola komuni għandha tkun stabbilita f'format li jkun aċċessibbli għall-persuni b'diżabilità u għall-persuni b'mobilità mnaqqsa. Dak l-att ta' implimentazzjoni għandu jiġi adottat f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 28a(2) ta' dan ir-Regolament. Il-Kummissjoni għandha tagħmel il-formola komuni disponibbli bil-lingwi uffiċjali kollha tal-Unjoni fuq is-sit web tagħha.

2. [...]

3. It-trasportaturi għandhom, fejn possibbli u mingħajr dewmien żejjed, jistabbilixxu, u jittrażmettu lill-passiġġieri, formola għal talbiet għal kumpens u rimborż skont, rispettivament, l-Artikolu 18 u l-Artikolu 19, jew jipprovdu link li tippermetti aċċess dirett għal dik il-formola jew għall-formola komuni msemmija fil-paragrafu 1.

It-trasportaturi għandhom jipprovdu d-dettalji fuq is-sit web tagħhom bħal indirizz tal-posta elettronika, li fuqu jistgħu jintbagħtu talbiet ta' kumpens jew rimborż b'mezzi elettronici. Dak ir-rekwiżit ma għandux japplika fejn jeżistu mezzi elettronici oħra ta' komunikazzjoni li jippermettu lill-passiġġieri jitolbu rimborż jew kumpens, bħall-formola msemmija fl-ewwel subparagrafu ta' dan il-paragrafu, disponibbli fuq sit web jew applikazzjonijiet mobbli, dment li tali mezzi joffru, f'format aċċessibbli, l-għażla u l-informazzjoni stabbilita fil-formola komuni msemmija fil-paragrafu 1 u jkunu disponibbli tal-anqas bil-lingwa tal-prenotazzjoni.

4 [...]

(3) L-Artikolu 23 huwa emendat kif ġej:

(a) il-paragrafu 1 huwa sostitwit b'dan li ġej:

"1. Meta jbigħu biljetti għal servizzi li jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni ta' dan ir-Regolament, it-trasportaturi, il-bejjieġha tal-biljetti, l-aġenti tal-ivvjaġġar u l-operaturi tat-terminali għandhom, fl-oqsma ta' kompetenza rispettivi tagħhom, jiżguraw li l-passiġġieri jingħataw informazzjoni xierqa u li tinftiehem dwar drittijiethom skont dan ir-Regolament. It-trasportaturi, l-operaturi tat-terminal u, fejn japplika, l-awtoritajiet tal-port, għandhom ukoll, fl-oqsma ta' kompetenza rispettivi tagħhom, jiżguraw li l-informazzjoni dwar id-drittijiet tal-passiġġieri skont dan ir-Regolament tkun pubblikament disponibbli abbord il-vapuri, fil-portijiet, jekk ikun possibbli, u fit-terminali tal-portijiet. L-informazzjoni għandha tingħata sa fejn hu possibbli, f'formati aċċessibbli u bl-istess lingwi bħal dawk li bihom l-informazzjoni ġeneralment tkun għad-dispożizzjoni tal-passiġġieri kollha. Meta tingħata dik l-informazzjoni, għandha tingħata attenzjoni partikolari għall-htigijiet ta' persuni b'dizabilità u ta' persuni b'mobilità mnaqqsa."

(b) il-paragrafu 3 huwa sostitwit b'dan li ġej:

"3. It-trasportaturi, l-operaturi tat-terminali u, fejn japplika, l-awtoritajiet tal-port għandhom jgħarrfu lill-passiġġieri b'mod xieraq abbord il-vapuri, fil-portijiet, jekk ikun possibbli, u fit-terminali tal-portijiet, bid-dettalji ta' kuntatt tagħhom u bid-dettalji ta' kuntatt tal-korp tal-infurzar mahtur mill-Istat Membru kkonċernat skont l-Artikolu 25(1).";

(4) jiddaħħal l-Artikolu 23a li ġej:

"Artikolu 23a

Mezzi ta' komunikazzjoni mal-passiġġieri

L-informazzjoni msemmija fl-Artikoli 16, 22 u 23 għandha tingħata fl-aktar format xieraq, fejn teknikament possibbli b'mezzi elettronici.

Meta l-informazzjoni tingħata b'mezzi elettronici ta' komunikazzjoni, it-trasportaturi, l-operaturi tat-terminali, l-awtoritajiet tal-port, l-aġenti tal-ivvjaġġar u l-bejjieġha tal-biljetti għandhom jiżguraw li kwalunkwe korrispondenza bil-miktub, inkluż id-data u l-ħin ta' tali korrispondenza, tista' tinżamm għal referenza ulterjuri. L-oneru tal-prova li jikkonċerna l-kwistjonijiet dwar jekk u meta jkunu pprovdew l-informazzjoni meħtieġa lill-passiġġieri għandu jkun tat-trasportaturi, tal-operaturi tat-terminali, tal-awtoritajiet tal-port, tal-aġenti tal-ivvjaġġar u tal-bejjieġha tal-biljetti. Il-mezzi kollha ta' komunikazzjoni għandhom jippermettu lill-passiġġier jikkuntattjahom malajr u jikkomunika b'mod effettiv.";

(5) [...]

(6) jiddaħħlu l-Artikoli 25b u 25c li ġejjin:

Artikolu 25b

Kondiviżjoni tal-informazzjoni mal-korpi nazzjonali tal-infurzar

Il-korpi nazzjonali tal-infurzar jistgħu jitolbu lit-trasportaturi, lill-operaturi tat-terminali u l-awtoritajiet tal-port, meta applikabbli, biex jipprovdu dokumenti u informazzjoni li huma rilevanti għall-finijiet tat-twettiq tal-funzjoni tagħhom. Tali dokumenti u informazzjoni għandhom jiġu pprovduti fi żmien xahar minn meta tasal it-talba, sakemm ma jkunx speċifikat mod ieħor.

Artikolu 25c

Informazzjoni dwar is-soluzzjoni alternattiva għat-tilwim mill-korpi nazzjonali tal-infurzar

Fejn meħtieġ, il-korp nazzjonali tal-infurzar li lilu l-passiġġier jista' jilmenta skont l-Artikolu 25(3), jew kwalunkwe korp ieħor maħtur minn Stat Membru għal dak l-iskop skont dik id-dispożizzjoni, għandu jgħarraf lill-ilmentatur dwar id-dritt tiegħu jew tagħha li javvicina lil korpi tas-soluzzjoni alternattiva għat-tilwim biex ifittex rimedju individwali.

Dan l-obbligu jista' jiġi ssodisfat billi l-passiġġier jiġi riferut għall-ghodda interattiva [lista tal-entitajiet tal-ADR notifikati] miżmuma mill-Kummissjoni skont l-Artikolu [20] tad-Direttiva 2013/11/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill*, jew, fejn xieraq, għall-punti ta' kuntatt tal-ADR maħtura notifikati lill-Kummissjoni skont l-Artikolu [24] ta' dik id-Direttiva.

* Id-Direttiva 2013/11/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-21 ta' Mejju 2013 dwar is-soluzzjoni alternattiva għat-tilwim, għat-tilwim tal-konsumaturi u li temenda r-Regolament (KE) Nru 2006/2004 u d-Direttiva 2009/22/KE (id-Direttiva dwar l-ADR tal-konsumaturi) (ĠU L 165, 18.6.2013, p. 63, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/11/oj?locale=mt>);

(7) [...]

(8) jiddaħħal l-Artikolu 28a li ġej:

"Artikolu 28a

Proċedura ta' kumitat

1. Il-Kummissjoni għandha tkun assistita mill-Kumitat imsemmi fl-Artikolu 26(1) tar-Regolament (UE) .../... tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁺. Dak il-kumitat għandu jkun kumitat skont it-tifsira tar-Regolament (UE) Nru 182/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill^{**}.
2. Fejn issir referenza għal dan il-paragrafu, għandu japplika l-Artikolu 5 tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.

Fejn il-kumitat ma jagħti ebda opinjoni, il-Kummissjoni m'għandhiex tadotta l-abbozz tal-att ta' implimentazzjoni, u għandu japplika l-Artikolu 5(4), it-tielet subparagrafu, tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.

* Ir-Regolament (UE) .../... tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ta' ... dwar id-drittijiet tal-passiġġieri fil-kuntest ta' vjaġġi multimodali (ĠU L, ..., ELI: ...);

** Ir-Regolament (UE) Nru 182/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Frar 2011 li jistabbilixxi r-regoli u l-prinċipji ġenerali dwar il-modalitajiet ta' kontroll mill-Istati Membri tal-eżerċizzju mill-Kummissjoni tas-setgħat ta' implimentazzjoni (ĠU L 55, 28.2.2011, p. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj?locale=mt>).".

⁺ ĠU: jekk jogħġbok dahħal in-numru tas-serje għar-Regolament li jinsab fid-dokument 2023/0436 (COD) u dahħal in-numru, id-data u r-referenza tal-ĠU fin-nota f'qiegħ il-paġna korrispondenti.

Artikolu 4
Emendi għar-Regolament (UE) Nru 181/2011

Ir-Regolament (UE) Nru 181/2011 huwa emendat kif ġej:

(0) fl-Artikolu 2, il-paragrafu 2 huwa sostitwit b'dan li ġej:

"2. Fir-rigward tas-servizzi msemmija fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu, izda meta d-distanza skedata tas-servizz tkun iqsar minn 250 km, għandhom japplikaw l-Artikolu 4(2), l-Artikolu 9, l-Artikolu 10(1), l-Artikolu 16(1), il-punt (b), l-Artikolu 16(2), l-Artikolu 17(1) u (2), l-Artikolu 24, l-Artikolu 25, l-Artikolu 25a sa fejn jirreferi għall-informazzjoni msemmija fl-Artikoli 24 u 25, l-Artikoli 26 sa 28 u l-Artikoli 28b u 28c.";

(0a) fl-Artikolu 3 qed tiżdied id-definizzjoni li ġejja:

"(r) "kelb ta' assistenza rikonoxxut" tfisser kelb imharreg speċifikament biex iżid l-indipendenza u l-awtodeterminazzjoni ta' persuni b'diżabilità, uffiċjalment rikonoxxut f'konformità mar-regoli nazzjonali applikabbli, fejn jeżistu tali regoli.";

(1) jiddaħhal l-Artikolu 19a li ġej:

"Artikolu 19a

Tressiq ta' talbiet għal rimborż u kumpens

0. It-trasportaturi għandhom jinfurmaw b'mod ċar lill-passiġġieri dwar il-proċess tat-talba għal rimborż u kumpens skont l-Artikolu 19.

0a. Il-passiġġieri għandu jkollhom id-dritt li jipprezentaw it-talbiet tagħhom għal rimborż jew kumpens bl-użu tal-formola komuni msemmija fil-paragrafu 1, il-formola pprovduta mit-trasportatur skont il-paragrafu 3 jew b'mezzi oħra. It-trasportaturi u l-intermedjarji ma għandhomx jirrifjutaw talba għar-raġuni li l-passiġġier ma jkunx uża l-formola komuni msemmija fil-paragrafu 1 jew il-formola pprovduta mit-trasportatur skont il-paragrafu 3, jew ikun baġat il-formola b'mezzi oħra għajr il-mezzi elettronici msemmija fil-paragrafu 3.

Il-passiġġieri għandu jkollhom id-dritt li jressqu t-talba tagħhom tal-anqas bil-lingwa tal-prenotazzjoni.

Jekk talba ma tkunx preċiża biżżejjed, it-trasportatur għandu jitlob lill-passiġġier biex jiċċara u jikkompleta t-talba.

1. Il-Kummissjoni għandha tadotta att ta' implimentazzjoni li jistabbilixxi formola komuni għat-talbiet għal rimborż u għal kumpens skont l-Artikolu 19. Dik il-formola komuni għandha tkun stabbilita f'format li jkun aċċessibbli għall-persuni b'diżabilità u għall-persuni b'mobilità mnaqqsa. Dak l-att ta' implimentazzjoni għandu jiġi adottat skont il-proċedura ta' eżami msemija fl-Artikolu 31a(2). Il-Kummissjoni għandha tagħmel il-formola komuni disponibbli bil-lingwi uffiċjali kollha tal-Unjoni fuq is-sit web tagħha.
2. [...]
3. It-trasportaturi għandhom, fejn possibbli u mingħajr dewmien żejjed, jistabbilixxu, u jittrażmettu lill-passiġġieri, formola għal talbiet għal kumpens u rimborż skont l-Artikolu 19, jew jipprovdu link li tippermetti aċċess dirett għal dik il-formola jew għall-formola komuni msemija fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu.

It-trasportaturi għandhom jipprovdu d-dettalji fuq is-sit web tagħhom bħal indirizz tal-posta elettronika, li fuqu jistgħu jintbagħtu talbiet ta' rimborż jew kumpens b'mezzi elettronici. Dak ir-rekwiżit ma għandux japplika fejn jeżistu mezzi elettronici oħra ta' komunikazzjoni li jippermettu lill-passiġġieri jitolbu rimborż jew kumpens, bħall-formola msemija fl-ewwel subparagrafu ta' dan il-paragrafu, disponibbli fuq sit web jew applikazzjonijiet mobbli, dment li tali mezzi joffru, f'format aċċessibbli, l-għażla u l-informazzjoni stabbilita fil-formola komuni msemija fil-paragrafu 1 u jkunu disponibbli tal-anqas bil-lingwa tal-prenotazzjoni.

4. [...]"

(2) L-Artikolu 20 huwa emendat kif ġej:

(a) il-paragrafu 1 huwa sostitwit b'dan li ġej:

"1. F'każ ta' kanċellazzjoni jew ta' dewmien fit-tluq ta' servizz regolari, il-passiġġieri li jtilqu mit-terminals għandhom jingħarrfu mit-trasportatur jew, fejn meħtieġ, mill-korp għall-ġestjoni tat-terminals, bis-sitwazzjoni u bid-drittijiet tal-passiġġieri tagħhom skont dan ir-Regolament malajr kemm jista' jkun u fi kwalunkwe każ mhux aktar tard minn 30 minuta wara l-hin tat-tluq skedat, u bil-hin tat-tluq stmat hekk kif din l-informazzjoni tkun disponibbli.";

(b) il-paragrafu 4 huwa sostitwit b'dan li ġej:

"4. L-informazzjoni meħtieġa skont il-paragrafi 1 u 2 għandha tingħata b'mezzi elettronici lill-passiġġieri kollha, inkluż dawk li jtilqu minn postijiet ta' waqfien tax-xarabanks, fil-perjodu ta' żmien stipulat fil-paragrafu 1, jekk il-passiġġier ikun qabel ma' dan u jkun ipprova d-dettalji ta' kuntatt meħtieġa lit-trasportatur jew, fejn xieraq, lill-korp għall-ġestjoni tat-terminals, meta jkun qed jixtri l-biljett.";

(3) it-titolu tal-Kapitolu V huwa sostitwit b'dan li ġej:

"Kapitolu V

Regoli ġenerali, kwalità tas-servizzi u lmenti";

(4) L-Artikolu 24 huwa sostitwit b'dan li ġej:

"Artikolu 24

Dritt għal informazzjoni dwar l-ivvjagġar

It-trasportaturi u l-korpi għall-ġestjoni tat-terminals għandhom, fl-oqsma ta' kompetenza rispettivi tagħhom, jagħtu lill-passiġġieri informazzjoni adegwata matul il-vjaġġ tagħhom f'formati aċċessibbli għal kulhadd u bl-istess lingwi bħal dawk li bihom l-informazzjoni generalment tkun għad-dispożizzjoni tal-passiġġieri kollha.";

(5) fl-Artikolu 25, il-paragrafu 1 huwa sostitwit b'dan li ġej:

"1. Meta jbigħu l-biljetti għas-servizzi tax-xarabanks u tal-kowċis, it-trasportaturi u l-korpi għall-ġestjoni tat-terminals għandhom, fl-oqsma ta' kompetenza rispettivi tagħhom, jiżguraw li l-passiġġieri jingħataw dawn li ġejjin:

- (a) informazzjoni xierqa u li tinftiehem dwar id-drittijiet u l-obbligi tagħhom skont dan ir-Regolament,
- (b) id-dettalji ta' kuntatt tat-trasportaturi jew, fejn xieraq, tal-korpi għall-ġestjoni tat-terminals,
- (c) id-dettalji ta' kuntatt tal-korp jew tal-korpi tal-infurzar magħżulin mill-Istat Membru skont l-Artikolu 28(1).

L-informazzjoni msemmija fl-ewwel subparagrafu għandha tingħata wkoll b'mezzi elettronici jekk fattibbli inkluż fit-terminals u, fejn applikabbli, fuq l-Internet. Fuq talba ta' persuna b'diżabilità jew ta' persuna b'mobilità mnaqqsa dik l-informazzjoni għandha tingħata, fejn dan ikun fattibbli, f'format aċċessibbli.";

(6) jiddaħhal l-Artikolu 25a li ġej:

"Artikolu 25a

Mezzi ta' komunikazzjoni mal-passiġġieri

L-informazzjoni msemmija fl-Artikoli 20 u 24 u l-Artikolu 25(1), kif applikabbli, għandha tingħata fl-aktar format xieraq, b'mezzi elettronici fejn teknikament possibbli.

Meta l-informazzjoni tingħata b'mezzi elettronici ta' komunikazzjoni, it-trasportaturi, il-korpi għall-ġestjoni tat-terminali, il-bejjieġha tal-biljetti u l-aġenti tal-ivvjaġġar għandhom jiżguraw li kwalunkwe korrispondenza bil-miktub, inkluż id-data u l-hin ta' tali korrispondenza, tista' tinzamm għal referenza ulterjuri. L-oneru tal-prova li jikkonċerna l-kwistjonijiet dwar jekk u meta jkunu pprovdew l-informazzjoni meħtieġa lill-passiġġieri għandu jkun tat-trasportaturi, tal-korpi għall-ġestjoni tat-terminali, tal-bejjieġha tal-biljetti u tal-aġenti tal-ivvjaġġar. Il-mezzi kollha ta' komunikazzjoni għandhom jippermettu lill-passiġġier jikkuntattjahom malajr u jikkomunika b'mod effettiv.";

(7) [...]

(8) jiddaħħlu l-Artikoli 28b u 28c li ġejjin:

Artikolu 28b

Kondiviżjoni tal-informazzjoni mal-korpi nazzjonali tal-infurzar

Il-korpi nazzjonali tal-infurzar jistgħu jitolbu lit-trasportaturi u lill-korpi għall-ġestjoni tat-terminali biex jipprovdu dokumenti u informazzjoni li huma rilevanti għall-finijiet tat-tweġġ tal-funzjoni tagħhom. Tali dokumenti u informazzjoni għandhom jiġu pprovduti fi żmien xahar minn meta tasal it-talba, sakemm ma jkunx speċifikat mod ieħor.

Artikolu 28c

Informazzjoni dwar is-soluzzjoni alternattiva għat-tilwim mill-korpi nazzjonali tal-infurzar

Fejn meħtieġ, il-korp nazzjonali tal-infurzar li lili l-passiġġier jista' jressaq ilment skont l-Artikolu 28(3), jew kwalunkwe korp ieħor nominat minn Stat Membru għal dak l-iskop skont dik id-dispożizzjoni, għandu jgħarraf lill-ilmentatur dwar id-dritt tiegħu jew tagħha li javvicina lil korpi tas-soluzzjoni alternattiva għat-tilwim biex ifittex rimedju individwali.

Dan l-obbligu jista' jiġi ssodisfat billi l-passiġġier jiġi riferut għall-ghodda interattiva [lista tal-entitajiet tal-ADR notifikati] miżmuma mill-Kummissjoni skont l-Artikolu [20] tad-Direttiva 2013/11/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill*, jew, fejn xieraq, għall-punti ta' kuntatt tal-ADR maħtura notifikati lill-Kummissjoni skont l-Artikolu [24] ta' dik id-Direttiva.

* Id-Direttiva 2013/11/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-21 ta' Mejju 2013 dwar is-soluzzjoni alternattiva għat-tilwim, għat-tilwim tal-konsumaturi u li temendar-Regolament (KE) Nru 2006/2004 u d-Direttiva 2009/22/KE (id-Direttiva dwar l-ADR tal-konsumaturi) (GU L 165, 18.6.2013, p. 63, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/11/oj?locale=mt>");

(9) [...]

(10) jiddaħħal l-Artikolu 31a li ġej:

"Artikolu 31a

Proċedura ta' kumitat

1. Il-Kummissjoni għandha tkun assistita mill-Kumitat imsemmi fl-Artikolu 26(1) tar-Regolament (UE) .../... tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill*⁺. Dak il-kumitat għandu jkun kumitat fis-sens tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.
2. Meta ssir referenza għal dan il-paragrafu, għandu japplika l-Artikolu 5 tar-Regolament (UE) Nru 182/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill**.

Fejn il-kumitat ma jagħti ebda opinjoni, il-Kummissjoni m'għandhiex tadotta l-abbozz tal-att ta' implimentazzjoni, u għandu japplika l-Artikolu 5(4), it-tielet subparagrafu, tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.

* Ir-Regolament (UE) .../... tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ta' ... dwar id-drittijiet tal-passiġġieri fil-kuntest ta' vjaġġi multimodali (ĠU L, ..., ELI: ...);

** Ir-Regolament (UE) Nru 182/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Frar 2011 li jistabbilixxi r-regoli u l-prinċipji ġenerali dwar il-modalitajiet ta' kontroll mill-Istati Membri tal-eżerċizzju mill-Kummissjoni tas-setgħat ta' implimentazzjoni (ĠU L 55, 28.2.2011, p. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj?locale=mt>).".

⁺ ĠU: jekk jogħġbok dahħal in-numru tas-serje għar-Regolament li jinsab fid-dokument 2023/0436 (COD) u dahħal in-numru, id-data u r-referenza tal-ĠU fin-nota f'qiegħ il-paġna korrispondenti.

Artikolu 5
Emendi għar-Regolament (UE) Nru 2021/782

Ir-Regolament (UE) 2021/782 huwa emendat kif ġej:

(0) fl-Artikolu 3 qed tiżdied id-definizzjoni li ġejja:

(23) "kelb ta' assistenza rikonoxxut" tfisser kelb imħarreġ speċifikament biex iżid l-indipendenza u l-awtodeterminazzjoni ta' persuni b'diżabilità, uffiċjalment rikonoxxut f'konformità mar-regoli nazzjonali applikabbli, fejn jeżistu tali regoli.";

(0a) l-Artikolu 20(2), il-punt (b), huwa sostitwit b'dan li ġej:

"(b) lukanda jew akkomodazzjoni oħra, u trasport bejn l-istazzjon ferrovjarju u l-post tal-akkomodazzjoni, f'każijiet fejn jeħtieġu waqfa ta' lejl jew aktar jew tkun meħtieġa waqfa addizzjonali, fejn u meta jkun fizikament possibbli. F'każijiet fejn tali soġġorn isir b'żonnjuż minhabba ċ-ċirkostanzi msemmija fl-Artikolu 19(10), l-impreża ferrovjarja tista' tillimita t-tul tal-akkomodazzjoni għal massimu ta' tlett il-ġieli. Għandhom jitqiesu r-rekwiżiti tal-aċċess tal-persuni b'diżabilità u b'mobilità mnaqqsa u l-ħtiġijiet tal-klieb ta' assistenza rikonoxxuti, kull meta jkun possibbli;"

(0b) l-Artikolu 20(5) huwa sostitwit b'dan li ġej:

"5. Fl-applikazzjoni tal-paragrafi 1 sa 4, l-impreża ferrovjarja li tkun qed topera għandha tagħti attenzjoni partikolari għall-ħtiġijiet tal-persuni b'diżabbiltà u tal-persuni b'mobilità mnaqqsa, kif ukoll ta' dawk ta' kwalunkwe persuna li tkun qed takkumpanjahom u tal-klieb ta' assistenza rikonoxxuti."

(0c) fl-Artikolu 23(1), il-punt (c) huwa sostitwit b'dan li ġej:

"(c) kelb ta' assistenza rikonoxxut għandu jithalla jakkumpanjahom skont kwalunkwe ligi nazzjonali rilevanti;"

(0d) l-Artikolu 25 huwa emendat kif ġej:

(a) it-titolu huwa sostitwit b'dan li ġej:

"Artikolu 25

Kumpens fir-rigward tat-tagħmir tal-mobilità, apparat ta' assistenza u klieb ta' assistenza"

(b) il-paragrafu 1 huwa sostitwit b'dan li ġej:

"1. Meta l-impriża ferrovjarja u l-amministraturi tal-istazzjonijiet jikkawżaw it-telf ta', jew danna għal, tagħmir ta' mobilità, inkluż siġġijiet tar-roti, u apparat ta' assistenza, jew it-telf jew il-korriment ta' klieb ta' assistenza rikonoxxuti użati mill-persuni b'dizabilità u mill-persuni b'mobilità mnaqqsa, dawn għandhom ikunu responsabbli għal dak it-telf, danna jew korriment, u għandhom jagħtu kumpens mingħajr dewmien żejjed. Dak il-kumpens għandu jinkludi:

- (a) l-ispiza biex jinbidel jew jissewwa t-tagħmir tal-mobilità jew l-apparat ta' assistenza mitluf jew li tkun saritlu ħsara;
- (b) l-ispiza għas-sostituzzjoni jew għat-trattament tal-korriment ta' kelb ta' assistenza rikonoxxut li nitlef jew li korra; u
- (c) spejjeż raġonevoli ta' sostituzzjonijiet temporanji għat-tagħmir tal-mobilità, apparat ta' assistenza jew klieb ta' assistenza rikonoxxuti meta tali sostituzzjoni ma tkunx ipprovduta mill-impriża ferrovjarja jew mill-amministratur tal-istazzjon f'konformità mal-paragrafu 2.";

- (1) jiddaħħal l-Artikolu 30a li ġej:

"Artikolu 30a

Mezzi ta' komunikazzjoni mal-passiġġieri

Meta l-informazzjoni skont dan ir-Regolament tingħata lill-passiġġieri b'mezzi elettronici ta' komunikazzjoni, l-impriżi ferrovjarji, l-amministraturi tal-istazzjonijiet u l-bejjiegħa tal-biljetti għandhom jiżguraw li kwalunkwe korrispondenza bil-miktub, inkluż id-data u l-hin ta' tali korrispondenza, tista' tinzamm għal referenza ulterjuri. L-oneru tal-prova li jikkonċerna l-kwistjonijiet dwar jekk u meta jkunu pprovdew l-informazzjoni meħtieġa lill-passiġġieri għandu jkun tal-impriżi ferrovjarji, tal-amministraturi tal-istazzjonijiet u tal-bejjiegħa tal-biljetti. Il-mezzi kollha ta' komunikazzjoni għandhom jippermettu lill-passiġġier jikkuntattjahom malajr u jikkomunika b'mod effettiv.";

- (4) L-Artikolu 38 huwa emendat kif ġej:

- (a) il-paragrafu 1 huwa sostitwit b'dan li ġej:

1. Il-Kummissjoni għandha tkun assistita mill-Kumitat imsemmi fl-Artikolu 26(1) tar-Regolament (UE) .../... tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill*⁺. Dak il-kumitat għandu jkun kumitat fis-sens tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.

* Ir-Regolament (UE) .../... tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ta' ... dwar id-drittijiet tal-passiġġieri fil-kuntest ta' vjaġġi multimodali (ĠU L, ..., ELI: ...).";

⁺ ĠU: jekk jogħġbok dahħal in-numru tas-serje għar-Regolament li jinsab fid-dokument 2023/0436 (COD) u dahħal in-numru, id-data u r-referenza tal-ĠU fin-nota f'qiegħ il-paġna korrispondenti.

- (b) fil-paragrafu 2, jiżdied it-tieni subparagrafu kif ġej:

"Fejn il-kumitat ma jagħti ebda opinjoni, il-Kummissjoni m'għandhiex tadotta l-abbozz tal-att ta' implimentazzjoni, u għandu japplika l-Artikolu 5(4), it-tielet subparagrafu, tar-Regolament (UE) Nru 182/2011."

Artikolu 7

Dhul fis-sehh u applikazzjoni

Dan ir-Regolament għandu jidhol fis-sehh fl-ghoxrin jum wara dak tal-pubblikazzjoni tiegħu f'*Il-Gurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*.

Huwa għandu japplika minn ... [sentejn mid-data tad-dhul fis-sehh ta' dan ir-Regolament].

Dan ir-Regolament għandu jorbot fl-intier tiegħu u japplika direttament fl-Istati Membri kollha.

Magħmul fi Brussell,

Għall-Parlament Ewropew

Il-President

Għall-Kunsill

Il-President
